

Sygn. akt II Ca 115/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Katarzyna Serafin-Tabor
-----------------	-----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Miasta S. W.

przeciwko K. G.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie z dnia 18 listopada 2015 r. sygn. akt I C 619/15/S

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;
3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie na rzecz apl. adw. N. J. - kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego - kwotę 136,40 (sto trzydzieści sześć, 40/100) zł brutto tytułem wydatków i wynagrodzenia za czynności w postępowaniu odwoławczym;
4. nakazuje ściągnąć od pozwanego K. G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie kwotę 136,40 (sto trzydzieści sześć, 40/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i wydatków.

SSO Katarzyna Serafin-Tabor

Sygn. akt II Ca 115/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 lutego 2016 r.

Niniejsza sprawa była rozpoznana przez Sąd Rejonowy w postępowaniu uproszczonym. Również Sąd Okręgowy jako Sąd II instancji rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym.

Sąd Odwoławczy nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na zasadzie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego jest bezzasadna.

W niniejszej sprawie stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentu – wezwania do zapłaty z dnia 5 września 2013 r. Ustanowiony w sprawie kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego w złożonej apelacji, a wcześniej w odpowiedzi na pozew zarzucił przede wszystkim, że strona powodowa nie wykazała, aby pozwanemu doręczono wezwanie do zapłaty o prawidłowej treści, tj. obydwie strony tego wezwania. Tym samym zakwestionowano wysokość dochodzonego roszczenia.

Nie można zapominać, na co zwrócono uwagę również w apelacji, że umowa przejazdu środkami komunikacji miejskiej należy do umów adhezyjnych, a zatem w tym wypadku samo wejście do pojazdu i rozpoczęcie podróży lub wejście do strefy biletowanej jest nawiązaniem umowy. Wbrew twierdzeniom wyrażanym w odpowiedzi na pozew i w apelacji w treści wezwania do zapłaty z dnia 5 września 2013 r. znajdują się wszystkie istotne informacje, pozwalające na ustalenie, iż pozwany w tym dniu korzystał z komunikacji miejskiej bez ważnego biletu. Wezwanie wskazuje wysokość kwoty, jaką pozwany winien uiścić, znajdują się na nim także szczegółowe dane osobowe pozwanego w tym imiona jego rodziców, nr dowodu osobistego, nr PESEL. Co więcej na wezwaniu widnieje podpis pozwanego, a zatem nie ma wątpliwości, że zapoznał się on z jego treścią, a co najmniej miał taką możliwość. Te okoliczności przesądzają również o wymagalności roszczenia i zasadności naliczania odsetek ustawowych.

Nie mogą podlegać uwzględnieniu również zarzuty jakoby Sąd dopuścił spóźniony dowód z dokumentu jakim jest wezwanie do zapłaty. Po pierwsze strona powodowa przedłożyła obydwie strony wezwania w reakcji na odpowiedź na pozew, chociaż najbardziej istotna część tego wezwania – 1 strona – została złożona z pozwem. Co prawda druga strona nie została poświadczona za zgodność z oryginałem, jednakże kluczowe dane, w tym wysokość wierzytelności i termin zapłaty znajdowały się na stronie pierwszej. Po drugie twierdzenia zgłaszane dopiero w toku postępowania, ale stanowiące rozwinięcie i sprecyzowanie twierdzeń przedstawionych w pozwie i będące adekwatną reakcją na sposób obrony strony pozwanej w zasadzie nie mogą być uznane za spóźnione. Po trzecie zaś do protokołu nie zostało zgłoszone zastrzeżenie w trybie art. 162 k.p.c., a więc pozwany utracił prawo powoływania się na uchybienia mające polegać na uwzględnieniu spóźnionego wniosku dowodowego.

Wskazać także należy, że wystawionego przez kontrolera wezwania zapłaty w toku kontroli, na podstawie art. 33a ust. 3 ustawy Prawo przewozowe, nie można utożsamiać z mandatem czy nałożeniem grzywny, która w ustawie Prawo przewozowe jest uregulowana w art. 87a, co zdaje się czynić apelujący.

Sąd Rejonowy prawidłowo zatem stwierdził zasadność powództwa i ustalił wysokość roszczenia z uwzględnieniem Uchwały nr XVI/301/2011 Rady Miasta Stołecznego W..

Mając na uwadze powyższe argumenty na marginesie zauważyć należy, że wyrażonej w art. 6 k.c. reguły rozkładu ciężaru dowodu nie można rozumieć w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, obowiązek dowodzenia wszelkich faktów o zasadniczym dla rozstrzygnięcia sporu znaczeniu spoczywa na stronie powodowej. Jeżeli powód wykazał wystąpienie faktów przemawiających za słuszością dochodzonego roszczenia, wówczas to pozwanego obarcza ciężar udowodnienia ekscencji i okoliczności uzasadniających jego zdaniem oddalenie powództwa. Wymaga to jednak stosownej inicjatywy. Reguła ta ma zastosowanie tym bardziej w sprawie niniejszej, w której roszczenie strony powodowej opiera się na umowie przewozu. W takiej sytuacji uzasadnione jest stosowanie konstrukcji domniemania faktycznego, a zadaniem pozwanego jest obalenie takiego domniemania. W przeciwnym razie w tej kategorii spraw w zasadzie nigdy nie byłoby możliwe wykazanie zasadności powództwa. W niniejszej sprawie podanie przez kontrolera w wezwaniu do zapłaty szczegółowych danych personalnych pozwanego wymagało ich ustalenia na podstawie dowodu osobistego, a zatem tożsamość pozwanego została zweryfikowana w sposób należyty. Prawdopodobieństwo stanu przeciwnego jest znikome, a w takim razie to na pozwanym spoczywał ciężar wykazania, że to nie on został poddany kontroli bez ważnego biletu.

Brak było również podstaw do uwzględnienia zarzutu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania na zasadzie art. 98 k.p.c. zamiast art. 102 k.p.c. Ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102

k.p.c., ma charakter dyskrecyjny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa (tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 roku, III CZ 10/12, Biuletyn SN 2012, nr 4, s. 7). W sprawie niniejszej nie zostało wykazane istnienie wypadku szczególnie uzasadnionego. Nie jest nim samoistnie występująca okoliczność, że miejsce zamieszkania pozwanego nie jest znane. Skoro pozwany nie uiszczył dobrowolnie kwoty wskazanej w wezwaniu, to powinien był liczyć się z ryzykiem poniesienia kosztów postępowań zmierzających do przymusowego wykonania zobowiązania.

Z tych względów na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w punkcie 1. sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c., nie znajdując podstaw do zastosowania w postępowaniu odwoławczym, zainicjowanym przez pozwanego podstaw do stosowania art. 102 k.p.c. Przyznanie wynagrodzenia na rzecz kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego nastąpiło na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej a także rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano ściągnąć od pozwanej kwotę odpowiadającą wynagrodzeniu i wydatkom kuratora tymczasowo pokrytą przez Skarb Państwa.

SSO Katarzyna Serafin-Tabor